

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 4. Regna Mundi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

Verum regnum istud est, posse nos optimā vitā propitium, & clementem, nobis facere Deum. S. Chrylost. hom. 23. in Gen.

§. IV.

Regna Mundi.

Num. 1.

Figura, & Symbola.

Quid est, quod tenes in manu tua? Ex. 4. 2. Hæc virgā, ejusque metamorphosi significabantur vices Hebræorum, sive tres eorum status in Ægypto. Hebræi enim virgam, id est, sceptrum, & principatum tenebant, vivente, & regente, Josephō. Eō vitā functō virga hæc in terram projecta, & versa in colubrum, quia Hebræi prius chari, post mortem Joseph exosi fuere Ægyptiis. Rursum hic coluber in virgam versus est in manu Moysis: quia populo suo rursus sceptrum, libertatem, & dominationem, attulit. Cornelius hic. In ora vestimenti malogranata. Ex. 39. 23., quibus regna notantur, ut ait S. Cyrillus Alex. l. 11. de Ador. in spir.

Aque Siloe, quæ vadunt cum silentio. Isa. 8. 6. Symbolum sunt regni, & stirpis Davidis, ob ejus humilitatem, modestiam, & pietatem: & quia ex ea prognatus est Christus, Rex mansuetissimus, & modestissimus. Cornelius Hieroglyph. hic.

Et in medio ejus similitudo quatuor animalium. Ezech. 1. 5. Currus hic, seu quadriga, adumbrat quatuor Monarchias, inquit Lyran. Maldonatus, S. Justinus, Chaldæorum, Persarum, Græcorum, Romanorum. Totus enim Mundus est quasi currus, quem moderatur auriga Deus. Cornelius hic.

Residuum erucæ comedit locusta &c. Joel. 1. 4. Illius everfio populi per quatuor hæc facta est, erucam, locustam, bruchum, & rubiginem: id est, per quatuor regna hæc, Babylonicum, Persicum, Macedonicum, atque Romanum. S. Rupertus l. 4. de oper. Spir. S. c. 4.

Erexit cornu salutis. Luc. 1. 69. Cornu signatur regia potestas: quoniam in veteri Testamento oleum, quod ungebantur reges, ferebatur in cornu. Juxta quod dictum est Samueli 1. Reg. 16. 1. *imple cornu tuum oleo.* Proinde cornu erectum in domo David est regia Christi potestas. Sim. Cass. l. 3. hic. Cornu in Sacris literis modò pro regno, modò pro robore, modò pro potentia, usurpatur, S. Titus Boftr. hic.

Num. 2.

Regna Mundi instabilia, vana, &c.

Pleraq; Symbolicè.

Ex Veteri.

Obtulitq; munera Eglon Regi Moab. Judic. 3. 17. Eglon *rotam* nomine protulit, & rotæ vertiginem suo casu, ac morte, repræsentavit. Origenes hic.

Cum abieris hodie à me, invenies duos viros juxta sepulchrum Rachel. 1. Reg. 10. 2. Samuel Propheta postquam Samuelem in regem unxit, mox præcepit ei abire versus Ra-

chelis sepulchrum, Regnare & mori, connexionem inter se habent. Incertò. Auth.

Saul ungitur in Galgala, 1. Reg. 11. 14. quod interpretatur *rota*.

Imple cornu tuum oleo. 1. Reg. 16. 1. Saul inunctus fuit oleo lenticulæ ficilicis, 1. Reg. 10. in signum, quod regnum suum citò frangendum erat. David autem ungitur oleo cornu: quia regnum ejus duraturum erat in æternum. Hugo Card. hic.

Et statuit duas columnas in porticu templi vocavit eam nomine Jachin: similiter erexit columnam secundam, & vocavit nomen ejus Booz. 3. Reg. 7. 21. Jachin firmitas, Booz robur. Optat Salomon, ut regnò salvò saluum staret templum, sic Lyranus. Sed repugnant columnarum fastigia, liliis ornata. v. 22. Super capita columnarum opus in modum lili posuit: quasi insinuans, regna, ut lilium, evanescere. Velloso in Judith 3. Paræn. 9.

Ego Salomon fui Rex in Jerusalem. Ecclæ. 1. 12. Cur non dicit, ego sum Rex? vivebat enim dum hoc diceret. Hugo à S. Victore: fui, jam non sum: quia, est sum; idipsum vanitatem, & nihil, esse agnosco, quod sum.

Omnis potentatus vita brevis. Eccl. 10. 11. Reges Chaldæi, teste Herodotò l. 1. gestabant, sceptrum, in quo rosa, aut similis flos, erat insculptus: rosa autem, quia frigida, ebrietati resistit. Igitur sceptro, quod homines fastu inebriat, & dementat, incidebant rosam: quæ licet sit speciosa, subito tamen marcescit: ut cogitantes, sua scepra brevi corrumpenda, fastum ponerent. Cornelius in Eccl. 7.

Date florem Moab. Jerem. 48. 9. Hebræum estis florem, alam, & coronam, valet. Addit textus: quia *florens egredietur*; scilicet ad honores funebres. Nec flores à tumulo discedent: constat enim, defunctos, floribus, & herbis olentibus coronatos, efferri in tumulum. Velloso in Judith. 3. Paræn. 9.

In Ezechielis quatuor animalibus quatuor Mundi Monarchias nonnulli interpretes agnoscunt: ubi *rotæ instabilitatem* exprimunt. Et insuper c. 1. 16. *aspectus rotarum, & opus earum, quasi visio maris*; quò nihil turbulentius. Dan. 7. 2. Quatuor venti pugnant. Mendoza in 1. Reg. 2.

Fecit transire Samaria regem suum quasi spumam &c. Ol. 10. 7. de excidio regis Samaria.

Quatuor quadrigis quatuor Mundi imperia comparantur. Zach. 1. 6. quia non minor in his, quam in illis, volubilitas reperitur. Mendoza in 1. Reg. 2.

Hoc est sepulchrum, quod fecit in Modin. 1. Machab. 13. 30. Simeon Dux Machabæorum ædificavit super sepulchrum patris sui columnas magnas, juxta arma naves sculptas. Regiæ majestatis insignibus naves junguntur, regnorum instabilitatem significantia. Unde & veteres olim Imperatores, teste Strabon. l. 7. pictis navibus pro regia corona utebantur: ut videlicet Imperatoria majestas, non firmò solò stabilita, sed fluctuante salò exagitata, ostenderetur. Incertò Auth.

Ex

Ex Novo, & aliis.

Hæc omnia tibi dabo, si cadens adoraveris me. Matth. 4. 9. Quam nihili Sathanas omnem Mundi gloriam, opes, regna, æstimat: cum illa omnia se daturum promittat pro unius hominis (non enim certò Deum esse agnoscebat) submissâ corporis inclinatione. Tale Herodes de imperii gloria tulit iudicium, cum puellæ saltatrici dimidium sui regni partem sub juramento pollicitus est. Sic advertit S. Ambrosius l. 3. de Virginibus. vide, quemadmodum sæculares ipsi de Sacerdotibus suis iudicent; ut pro saltatione etiam regna donentur, Fernandus in Gen. 2. Sect. 8.

Et arundinem in dextra ejus. Matt. 27. 29. Calamus ille, (seu arundo, quæ percussus Christus) mysterium fuit sceptri vani, & fragilis; super quod incumberebamur omnes, priusquam crederemus sceptrum maligni. Confidebamus enim in virga calamina Egypti, vel Babylonis, vel cujuscunque regni contrarii contra regnum Dei. Orig. tr. 35. c. 27. in Matth.

In via inter se (Discipuli) disputaverant, quis eorum major esset? Marci 9. 33. Ubi D. Hieron. rectè in via tractabant de principatu: similis enim est hæc tractatio loco. Principatus enim sicut ingreditur, sic deseritur. Et quamdiu tenetur, labitur, & incertum est, in qua mansione, id est, die finietur. Mendoza in 1. Reg. 2.

Ostendit illi omnia regna orbis terræ in momento temporis. Luc. 4. 5. Benè in momento temporis sæcularia, & terrena, demonstrantur: non enim tam conspectus celeritas indicatur, quam eadem fragilitas potestatis exprimitur. In momento enim cuncta illa prætereunt: & sæpe sæculi honor abiit, antequam venerit. S. Ambrosius l. 4. hic. Ideò vaser hostis in præaltum montem Jesum transtulit, ut eminus intuens regna terrarum illiceretur eorum fucò: quem certò ridendum sciebat cominus intuenti. Quam liberalis est Mundus in suarum exhibendo pompa dignitatum! at solos oculos fallaci spectaculo detinet. Semper ostendit, semper se clamitat daturum, rarò confert. In momento temporis omnem ambitionis supellestem expromit. Haud igitur grandis pompa hujus Mundi, quæ tam brevi temporis punctò exponi potest. Oliva l. 13. Strom. hic.

Verbum divinum choreas in orbem ducit. Philo Hebr. lib. quòd Deus sit immutabilis. An non singulorù hominum, urbium, populorum, provinciarum, cum status varios, & innumeras vicissitudines, intueris, ab ipso Deo choreas agi putas? Volente enim Deo, & movente, in spatiosam Mundi arcem, Medorum, Græcorum, Chaldæorum, Romanorum, imperia educuntur; ibi gestire, & tripudiare, videntur, dum dominantur. Sed subinde volente Deo, iterum receptui canitur; quiescunt, disparent, atque illis in orbem, in choreas, & gaudia succedunt. Fernandus in Gen. 1. 1. Sect. 1.

S. Ludovicus Tolosanus Ep., Caroli Sicilia Regis filius, terrenum regnum vocabat splendidam servitutem, & honestum ergastulum, Doultreman l. 1. c. 5. Sect. 6.

Carolus V. senescens, onerum, & curarum Reip. pertæsus, cum Bruxellæ principatum Belgii in filium Philippum Secundum transferret; illacrymans dixit: ô fili! magnum tibi onus impono: ego enim totò tempore principatus mei nunquam quadrantem horæ magnis curis, & anxietatibus, vacuam habui. Cornelius in Num. c. 11.

Num. 3.

Regna quomodo conserventur.

Domine Deus! unde scire possum, quòd possessurus sum eam? Gen. 15. 8. 9. amplam scilicet hæreditatem. Desiderabat Abraham pro se, suisque posteris, certam felicitatis reteram; tuncque sacrificium Domino offerre jubetur. *Et respondens Dominus: Sume mihi vacuam triennem, & capram trimam &c.* Naxera in Jos. 18. §. 4.

Congregati sunt omnes filij Israel in Silo, ibiq; fixerunt tabernaculum testimonii. Jos. 18. 1. Quid tunc? *Et fuit eis terra subiecta.* Pacatum possident regnum, dum figunt Numinis tabernaculum: hostibus terribiles fecit religio. Mafius hic: laudanda profectò est populi religio; cui ante omnia curæ est Dei sacrum, & cultus divinus. Tunc enim demum feliter succedunt res humanæ, quando divinæ præcesserunt. Naxera ib.

Dederuntq; in manu tenendam legem, & constituerunt eum regem. 2. Paral. 23. 11. Nota: prius legem manu regiæ exseptam; deinde regem pronuntiatum: quasi via ad regnum solidandum foret legis observatio. Isidorus Pelusiota l. 4. ep. 142. quibus legitimum contigit imperium, iis bene procedet; ubi obtinuerit pietas. Velloso in Judith. 6. Paræn. 48. Ciconia in pinnaculo templi. Lem. *Hic tutior.* Isid. Pelus. l. 2. ep. nam regni quòque basis erga Deum pietas est. Picinelli.

Miscellanea.

Venient Romani. Joan. 11. 48. *Illic trepidaverunt timore, ubi non erat timor.* Psal. 13. 5. August. hic: trepidaverunt in damno temporalium, ubi non erat timor. Timuerunt regnum terrenum amittere, & amiserunt regnum cælorum, quod timere debuerant. Peccat Mundi lucrum, nè fiat animæ damnum. Escobar. t. 2. Pers. Chr. l. 9. sect. 1. obs. 1.

Tunc magis dominorum exercitus contra hostes crevit, quantò Dei exercitus ad orationem creverit. S. Gregor. ep. 51. Remotâ iustitiâ, quid sunt regna? nisi magna latrocinia. Quin & ipsa latrocinia quid sunt? nisi prava regna. S. August. de Civ. l. 4. c. 4.

